

อาเทศพยัณชนะสนธิ

๑. ถ้าสระอยู่หลัง แปลง ตี เป็น ตย แล้วแปลงเป็น จจ เช่น อิติ + เอวิ แปลง ตี ของ อิติ ศัพท์เป็น ตย แล้วแปลง ตย เป็น จจ ต่อเป็น อิจฺเจวิ

ปจฺจตุตริตฺวา

อจฺจนตฺ

อจฺโจทาตา

ปจฺจโย

ปจฺจหารติ

ปจฺเจติ

๒. แปลง ฐ เป็น ท ได้บ้าง เช่น เอกํ + อิธ + อหํ เป็น เอกมิทาหํ

๓. การแปลงที่ไม่นิยมสระหรือพยัญชนะเบื้องปลาย

เช่น สาธฺ ทสฺสนํ เป็น สาหฺ ทสฺสนํ

แปลง ท เป็น ต เช่น สฺคโท เป็น สฺคโต

แปลง ต เป็น ฏ เช่น ทฺกฺกตฺ เป็น ทฺกฺกฏฺ

แปลง ต เป็น ฐ เช่น คฺนตฺพฺโพ เป็น คฺนฐพฺโพ

แปลง ต เป็น ตฺร เช่น อตฺตฺโซ เป็น อตฺรโซ

แปลง ค เป็น ก เช่น กฺลฺปฺโค เป็น กฺลฺปฺโก

แปลง ร เป็น ล เช่น มฺหาสาโร เป็น มฺหาสาโล

แปลง ย เป็น ช เช่น คฺวโย เป็น คฺวโซ

แปลง ว เป็น พ เช่น กฺวโต เป็น กฺพฺพโต

แปลง ย เป็น ก เช่น สฺยํ เป็น สฺกํ

แปลง ช เป็น ย เช่น นฺิขํ เป็น นฺิยํ

แปลง ต เป็น ก เช่น นียโต เป็น นียโก

แปลง ต เป็น จ เช่น ภาโต เป็น ภาจโจ

แปลง ป เป็น ผ เช่น นิปปตติ เป็น นิปผตติ

แปลง อภิ เป็น อพุภ เช่น อภิ + อุกุคจจติ เป็น อพุภุกุคจจติ

แปลง อธิ เป็น อชฌ เช่น อธิ + โอกาโส เป็น อชโฌกาโส

อธิ + อคมา เป็น อชฌคมา

แปลง อว เป็น โอ เช่น อว + นทุธา เป็น โอนทุธา

แบบฝึกหัดท้ายบท

๑. อิจุเจตํ เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?
๒. ปจจุคคมนํ เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?
๓. อพุภุกุคจจติ เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?
๔. ปจจาสี่สติ เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?
๕. อากฎํ เป็นสนธิอะไร ตัดและต่ออย่างไร?